

Tomasz Pudłocki, *Stefan Oleksiewicz, wytworność i erudycja*, „Nasz Przemyśl” 2010, nr 7, s. 41

Stefan Oleksiewicz

Miasto Przemyśl przeżywające w I połowie XX w. swój złoty okres było miejscem zamieszkania wielu znanych inteligentów. Nie wszyscy byli wielkimi działaczami i społecznikami. Zdecydowana większość stanowiła „cichych pracowników”, wyróżniających się jednak od warstw niższych swoją erudycją i elegancją. Do takich postaci należał profesor Gimnazjum Słowackiego i gorący miłośnik harcerstwa Stefan Oleksiewicz.

Stefan Oleksiewicz urodził się 20 lipca 1885 r. w Jurkowicach, jako syn Teofila i Marii z Jakubowskich. Pracował od 18 XI 1910 r. w Gimnazjum w Czerniowcach. 31 V 1913 złożył egzamin nauczycielski z filologii klasycznej jako przedmiotu głównego i filologii germańskiej – jako dodatkowego przed Lwowską Komisją Egzaminacyjną. Po uzyskaniu pełnych kwalifikacji nauczycielskich Oleksiewicz został przez Radę Szkolną Krajową skierowany pismem z 24 VII 1913 r. do pracy w VIII Gimnazjum we Lwowie. Przysięgę służbową na ręce dyrektora Mariana Antoniego Karpiela złożył 4 września.

Nie wiadomo, gdzie spędził czas okupacji Lwowa przez armię rosyjską. Po wyzwoleniu miasta przez wojska austriackie został z dn. 19 VII 1915 r. czasowo przeniesiony do I Gimnazjum w Przemyślu. Tam spotkał się m.in. z Tadeuszem Trellą, z którym pracował w VIII Gimnazjum lwowskim, po latach jego przełożonym został Zygmunt Skorski – kolejny

kolega z czasów lwowskich. Poza dwoma latami, podczas których chwilowo poruczono mu pełnienie obowiązków w innych szkołach (przez rok szkolny 1919/20 pracował w Gimnazjum zasańskim, a 1923/24 w I Gimnazjum w Jarosławiu), z Gimnazjum Słowackiego w Przemyślu związał się już do śmierci (jak sam uskarżał się, przenosiny do Jarosławia związane były z popieraniem przez niego „Strzelca”). RSK mianowała go z dn. 1 VII 1919 r. rzeczywistym nauczycielem. Uczył niemieckiego, łaciny i greki, ale i ubocznie gimnastyki. W Gimnazjum Słowackiego przez szereg lat (do r. szk. 1934/35 włącznie) opiekował się drużyną harcerską, liczącą w pierwszych latach niepodległości około 40 członków. Dzięki jego zapobiegliwości drużyna posiadała własną bibliotekę, zaś w pracowni stolarskiej wykonywała łódki.

Dodatkowo w latach 1916/17 – 1918/19 pracował w Gimnazjum Żeńskim Anny Rachalskiej, a w latach 1925/26 – 1931/32 w Prywatnym Seminarium Nauczycielskim Męskim w Przemyślu. Tam 17 IV 1928 r. podczas konferencji nauczycielskiej miał referat *Gmina szkolna*. We wspomnieniach uczniowskich pozostał nie tylko jako jeden z najbardziej życzliwych i kulturalnych nauczycieli, ale i najlepiej ubranych – zawsze wytworny, elegancki i pieczołowicie dbający o swą aparycję.

Oleksiewicz był dość aktywny na polu pracy społecznej, choć nie sięgał po stanowiska kierownicze. Zadowalała go praca w tzw. „szarym szeregu”. Należał do Polskiego Towarzystwa Filologicznego, Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Przemyślu oraz Towarzystwa Nauczycieli Szkół Wyższych, do którego wstąpił w styczniu 1914 r. Należał też do Sekcji Kół

Szkolnych Oddziału przemyskiego Ligi Morskiej i Kolonialnej oraz Zarządu Okręgowego „Związku Strzeleckiego”. W latach późniejszych działał w Polskim Towarzystwie Gimnastycznym „Sokół”. Nie pracował naukowo. Jedynym jego znanym tekstem jest szkolne opracowanie *Pierwszej mowy przeciw Katylinie* (Przemyśl 1922, ss. 60).

W małżeństwie z Marią Altheim (zawartym 11 VI 1914 r. w Czerniowcach), nie miał dzieci. W Przemyślu mieszkał przy ul. Pierackiego 4. Zmarł 1 lutego 1939 r. Pochowany został 3 dni później w asyście kolegów z pracy i wychowanków, którzy nieśli jego trumnę na swoich ramionach aż na Cmentarz Główny. Żegnali go przemowami dyrektor Zygmunt Weimer i kolega dr Franciszek Persowski, prezes TNSW. Spoczywa wśród wielu podobnych mu, którzy tworzyli klimat tamtych lat.